

**Конвенція 1981 року
про безпеку й гігієну праці
та виробниче середовище N 155
(укр/рос)**

{ Конвенцію ратифіковано Законом
N 3988-VI (3988-17) від 02.11.2011 }

Статус Конвенції див. (993 329)

Дата підписання:	22.06.1981
Дата набрання чинності:	11.08.1983
Дата ратифікації Україною:	02.11.2011
Дата набрання чинності для України:	04.01.2013

Офіційний
переклад

Генеральна конференція Міжнародної організації праці,
будучи скликаною в Женеві Адміністративною радою
Міжнародного
бюро праці та зібравшись 3 червня 1981 року на свою
шістдесят
сьому сесію й
ухваливши прийняття певних пропозицій стосовно безпеки
й
гігієни праці та виробничого середовища, що є пунктом
шостим
порядку денного сесії, а також
вирішивши надати цим пропозиціям форми міжнародної
конвенції,
ухвалює 22 червня 1981 року наведену нижче конвенцію, на
яку
можна посилатись як на Конвенцію 1981 року про безпеку й
гігієну
праці та виробниче середовище:

Частина I

Сфера застосування та визначення

Стаття 1

1. Ця Конвенція застосовується до всіх галузей економічної діяльності.

2. Держава-член, яка ратифікує цю Конвенцію, після консультації на якомога більш ранньому етапі із заінтересованими представницькими організаціями роботодавців і працівників, може вилучати, частково або цілком, зі сфери її застосування окремі галузі економічної діяльності, наприклад морське судноплавство або рибальство, стосовно яких виникають особливі проблеми.

3. Кожна держава-член, яка ратифікувала цю Конвенцію, у своїй першій доповіді про застосування Конвенції, поданій відповідно до статті 22 Статуту Міжнародної організації праці (993 154), перелічує будь-які галузі, які можуть бути вилучені відповідно до пункту 2 цієї статті, викладаючи причини такого вилучення та описуючи заходи, яких ужито для забезпечення адекватного захисту працівників у вилучених галузях, і повідомляє в подальших доповідях про будь-який прогрес стосовно ширшого застосування.

Стаття 2

1. Ця Конвенція застосовується до всіх працівників охоплених галузей економічної діяльності.

2. Держава-член, яка ратифікує цю Конвенцію, після консультації на якомога більш ранньому етапі із заінтересованими представницькими організаціями роботодавців і працівників,

може
вилучати, частково або цілком, зі сфери її застосування
обмежені
категорії працівників, стосовно яких є певні труднощі.

3. Кожна держава-член, яка ратифікувала цю Конвенцію, у
своїй
першій доповіді про застосування Конвенції, подаваній
відповідно
до статті 22 Статуту Міжнародної організації праці (993 154
),
перелічує будь-які обмежені категорії працівників, які можуть
бути
вилучені відповідно до пункту 2 цієї статті, викладаючи
причини
такого вилучення, і повідомляє в подальших доповідях про будь-
який
прогрес стосовно ширшого застосування.

Стаття 3

Для цілей цієї Конвенції:

a) термін "галузі економічної діяльності" охоплює всі
галузі,
в яких працівники працюють за наймом, зокрема державну службу;

b) термін "працівники" охоплює всіх осіб, які працюють
за
наймом, зокрема державних службовців;

c) термін "робоче місце" охоплює всі місця, де
працівникам
необхідно бути або куди їм необхідно прямувати у зв'язку з
їхньою
роботою, і є під прямим чи опосередкованим контролем роботодавця;

d) термін "правила" охоплює всі положення, яким
компетентний
орган чи органи надали законної сили;

e) термін "здоров'я" стосовно праці означає не
тільки
відсутність хвороби чи недуги; він також уключає фізичні
й
психічні елементи, які впливають на здоров'я і
безпосередньо

стосуються безпеки й гігієни праці.

Частина II

Засади національної політики

Стаття 4

1. Кожна держава-член з урахуванням національних умов і практики та після консультації з найбільш представницькими організаціями роботодавців і працівників розробляє, здійснює та періодично переглядає погоджену національну політику в галузі безпеки й гігієни праці та виробничого середовища.

2. Мета цієї політики - запобігати нещасним випадкам і завданню шкоди здоров'ю, що виникають унаслідок роботи, пов'язані з нею або в ході неї, мінімізуючи настільки, наскільки це є обґрунтовано практично можливим, причини небезпек, притаманних виробничому середовищу.

Стаття 5

Під час проведення політики, зазначеної в статті 4 цієї Конвенції, до уваги беруться настільки, наскільки вони впливають на безпеку й гігієну праці та виробниче середовище, такі основні сфери діяльності:

а) розроблення, випробування, вибору, заміни, монтажу, розміщення, використання та обслуговування матеріальних елементів праці (робочих місць, виробничого середовища, інструментів, механізмів та обладнання, хімічних, фізичних та біологічних

речовин й агентів, робочих процесів);

б) зв'язків між матеріальними елементами праці й особами, які виконують або контролюють роботу, а також пристосування механізмів, обладнання, робочого часу, організації праці й трудових процесів до фізичних і психічних здібностей працівників;

с) професійної підготовки, зокрема необхідної подальшої підготовки, кваліфікації та стимулювання осіб, які так чи інакше беруть участь у досягненні адекватних рівнів безпеки й гігієни праці;

д) зв'язку та співробітництва на рівнях робочої групи та підприємства та на всіх інших відповідних рівнях до національного рівня включно;

е) захисту працівників та їхніх представників від дисциплінарних заходів унаслідок здійснених ними належним чином дій відповідно до політики, зазначеної в статті 4 цієї Конвенції.

Стаття 6

У ході розроблення політики, згаданої в статті 4 цієї Конвенції, зазначаються відповідні функції та обов'язки органів державної влади, роботодавців, працівників та інших осіб стосовно безпеки й гігієни праці та виробничого середовища з урахуванням як допоміжної ролі таких обов'язків, так і національних умов та практики.

Стаття 7

Становище в галузі безпеки й гігієни праці та виробничого середовища переглядається у відповідні строки або в цілому, або стосовно певних аспектів для виявлення основних проблем, розробки ефективних способів їхнього вирішення, визначення пріоритетів заходів та оцінки результатів.

Частина III

Заходи на національному рівні

Стаття 8

Кожна держава-член за допомогою законів або підзаконних актів чи в будь-який інший спосіб, що відповідає національним умовам та практиці, і після консультації із заінтересованими представницькими організаціями роботодавців і працівників уживає таких заходів, які можуть бути необхідними для виконання положень статті 4 цієї Конвенції.

Стаття 9

1. Утілення в життя нормативно-правових актів, які стосуються безпеки й гігієни праці та виробничого середовища, забезпечується адекватною та відповідною системою інспекції.

2. Система втілення в життя передбачає застосування адекватних санкцій за порушення нормативно-правових актів.

Стаття 10

Необхідно вживати заходів для консультування роботодавців і працівників з метою надання їм допомоги у виконанні юридичних

зобов'язань.

Стаття 11

Для втілення в життя політики, зазначеної в статті 4 цієї Конвенції, компетентний орган чи органи забезпечують поступове виконання таких функцій:

а) визначення у випадках, коли цього вимагають характер і ступінь небезпеки, умов, які регулюють проектування, будівництво та розміщення підприємств, введення їх в експлуатацію, значні зміни, що впливають на них, та зміни, здійснювані для досягнення їхніх цілей, безпеку технічного обладнання, яке використовується в ході роботи, а також застосування процедур, визначених компетентними органами;

б) визначення виробничих процесів, речовин та агентів, контакт з якими необхідно заборонити, обмежити або поставити в залежність від дозволу чи контролю компетентного органу чи органів; беруться до уваги небезпеки для здоров'я, що виникають унаслідок одночасного контакту з кількома речовинами або агентами;

в) установлення й застосування процедур повідомлення про нещасні випадки на виробництві й професійні захворювання роботодавцями й, у відповідних випадках, страховими установами та іншими безпосередньо заінтересованими, а також подання щорічних статистичних даних про нещасні випадки на виробництві та професійні захворювання;

d) проведення розслідувань тоді, коли нещасні випадки на виробництві, професійні захворювання чи будь-які інші завдання шкоди здоров'ю, що виникають у ході роботи або у зв'язку з нею, свідчать про серйозне становище;

e) щорічна публікація інформації про вжиті заходи відповідно до політики, зазначеної в статті 4 цієї Конвенції, та про нещасні випадки на виробництві, професійні захворювання та про інші завдання шкоди здоров'ю, які виникають у ході роботи або у зв'язку з нею;

f) упровадження або розширення, з урахуванням національних умов і можливостей, систем вивчення хімічних, фізичних та біологічних агентів з погляду небезпеки для здоров'я працівників.

Стаття 12

Необхідно вживати заходів згідно з національним законодавством і практикою з метою забезпечення того, що особи, які розробляють, виготовляють, імпортують, постачають або передають механізми, обладнання або речовини для професійного використання:

a) пересвідчуються настільки, наскільки це є обґрунтовано практично можливим, що механізми, обладнання або речовини не зумовляють загроз безпеці й здоров'ю тих, хто користується ними правильно;

b) подають інформацію стосовно правильного монтажу й використання механізмів та обладнання, а також

правильного використання речовин й інформацію про небезпеки, пов'язані з механізмами й обладнанням, а також про шкідливі властивості хімічних речовин та фізичних і біологічних агентів або продуктів, а також інструкції стосовно того, як необхідно уникати відомих небезпек;

с) проводять вивчення й дослідження чи в будь-який інший спосіб стежать за розвитком науково-технічних знань, необхідних для виконання положень пунктів "а" й "b" цієї статті.

Стаття 13

Працівнику, який залишив робочу ситуацію, яку він мав достатні підстави вважати такою, що становить безпосередню й серйозну небезпеку для його життя або здоров'я, забезпечується захист від неправомірних наслідків згідно з національними умовами та практикою.

Стаття 14

Необхідно вживати заходів для сприяння в спосіб, що відповідає національним умовам і практиці, залученню питань безпеки й гігієни праці та виробничого середовища на всіх рівнях освіти й професійної підготовки, зокрема вищої технічної, медичної та професійної освіти, у спосіб, що відповідає потребам у галузі професійної підготовки всіх працівників.

Стаття 15

1. Для забезпечення погодженості політики, зазначеної в

статті 4 цієї Конвенції, та заходів стосовно її проведення
кожна
держава-член, після консультації на якомога більш ранньому етапі
з
найбільш представницькими організаціями роботодавців
і
працівників, а також, у відповідних випадках, з іншими
органами
вживає заходів, які відповідають національним умовам і
практиці,
для забезпечення необхідної координації між різними органами
влади
та організаціями, покликаними виконувати положення частин II й
III
цієї Конвенції.

2. Ці заходи повинні включати створення центрального органу
в
усіх випадках, коли обставини цього потребують і національні
умови
та практика дозволяють це.

Частина IV

Заходи на рівні підприємства

Стаття 16

1. Від роботодавців повинно вимагатися настільки,
наскільки
це є обґрунтовано практично можливим, забезпечення
безпеки
робочих місць, механізмів, обладнання та процесів, які
перебувають
під їхнім контролем, і відсутності загрози здоров'ю з
їхнього
боку.

2. Від роботодавців повинно вимагатися настільки,
наскільки
це є обґрунтовано практично можливим, забезпечення
відсутності
загрози здоров'ю з боку хімічних, фізичних та біологічних
речовин
й агентів, які перебувають під їхнім контролем, тоді, коли
вжито

відповідних захисних заходів.

3. Від роботодавців повинно вимагатися надавати у випадках, коли це є необхідним, відповідні захисні одяг і засоби для недопущення настільки, наскільки це є обґрунтовано практично можливим, загрози виникнення нещасних випадків або шкідливих наслідків для здоров'я.

Стаття 17

В усіх випадках, коли два чи більше підприємства одночасно здійснюють діяльність на одному робочому місці, вони співробітничать у застосуванні вимог цієї Конвенції.

Стаття 18

Від роботодавців повинно вимагатись у випадках, коли це є необхідним, передбачати заходи для вирішення питань, пов'язаних з виникненням аварійних ситуацій та нещасних випадків на виробництві, зокрема належні заходи для надання першої допомоги.

Стаття 19

На рівні підприємства необхідно вживати заходів, відповідно до яких:

а) працівники в ході виконання своєї роботи співробітничать у виконанні їхнім роботодавцем покладених на нього обов'язків;

б) представники працівників на підприємстві співробітничать з роботодавцем у галузі безпеки й гігієни праці;

с) представникам працівників на підприємстві надають належну інформацію про заходи, ужиті роботодавцем для забезпечення

безпеки й гігієни праці, і можуть консультуватися зі своїми представницькими організаціями з приводу такої інформації за умови нерозголошення комерційної таємниці;

d) працівникам та їхнім представникам на підприємстві забезпечується належна підготовка в галузі безпеки й гігієни праці;

e) працівники або їхні представники та, залежно від випадку, їхні представницькі організації на підприємстві відповідно до національних законодавства й практики наділяються повноваженнями розглядати всі аспекти безпеки й гігієни праці, пов'язані з їхньою роботою, й отримують консультації роботодавця стосовно цих аспектів; для цього за обопільною згодою на підприємство може бути запрошено позаштатних технічних радників;

f) працівник без зволікання повідомляє своєму безпосередньому начальнику про будь-яку ситуацію, яку він має достатні підстави вважати такою, що становить безпосередню й серйозну небезпеку для його життя або здоров'я, доти, доки роботодавець не вжив заходів для її усунення, якщо необхідно, роботодавець не може вимагати, щоб працівники повернулися до робочої ситуації у випадках, коли зберігається пряма й серйозна небезпека для життя чи здоров'я.

Стаття 20

Співробітництво між керівництвом і працівниками та (або) їхніми представниками в рамках підприємства є обов'язковим

елементом організаційних та інших заходів, яких уживають на виконання положень статей 16-19 цієї Конвенції.

Стаття 21

Заходи з безпеки й гігієни праці не зумовлюють жодних витрат з боку працівників.

Частина V

Прикінцеві положення

Стаття 22

Ця Конвенція не переглядає жодних міжнародних конвенцій або рекомендацій у галузі праці.

Стаття 23

Офіційні грамоти про ратифікацію цієї Конвенції надсилаються Генеральному директору Міжнародного бюро праці для реєстрації.

Стаття 24

1. Ця Конвенція має обов'язкову силу тільки для тих держав - членів Міжнародної організації праці, ратифікаційні грамоти яких зареєстрував Генеральний директор.

2. Вона набирає чинності через дванадцять місяців після дати реєстрації Генеральним директором ратифікаційних грамот двох держав-членів.

3. У подальшому ця Конвенція набирає чинності для будь-якої держави-члена через дванадцять місяців після дати реєстрації її ратифікаційної грамоти.

Стаття 25

1. Кожна держава-член, яка ратифікувала цю Конвенцію, може денонсувати її після закінчення десяти років з дати, коли Конвенція вперше набирає чинності, за допомогою акта, надісланого Генеральному директору Міжнародного бюро праці для реєстрації. Така денонсація не набирає чинності доти, доки не мине рік після дати реєстрації акта про денонсацію.

2. Кожна держава-член, яка ратифікувала цю Конвенцію і яка протягом року, що настає після закінчення десятирічного періоду, зазначеного в попередньому пункті, не здійснює права денонсації, передбаченого в цій статті, буде зобов'язаною на наступний десятирічний період і, у подальшому, може денонсувати цю Конвенцію після закінчення кожного десятирічного періоду відповідно до умов, передбачених у цій статті.

Стаття 26

1. Генеральний директор Міжнародного бюро праці повідомляє всім членам Міжнародної організації праці про реєстрацію всіх ратифікаційних грамот й актів про денонсацію, надісланих йому державами - членами Організації.

2. Повідомляючи державам - членам Організації про реєстрацію отриманої ним другої ратифікаційної грамоти, Генеральний директор звертає увагу держав - членів Організації на дату набрання чинності цією Конвенцією.

Стаття 27

Генеральний директор Міжнародного бюро праці
надсилає
Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй для
реєстрації
відповідно до статті 102 Статуту Організації Об'єднаних
Націй
(995 010) всі відомості про всі ратифікаційні грамоти й акти
про
денонсацію, зареєстровані ним згідно з положеннями
попередніх
статей.

Стаття 28

Адміністративна рада Міжнародного бюро праці у випадках,
коли
вона вважає це необхідним, надає Генеральній конференції
доповідь
про застосування цієї Конвенції та розглядає доцільність
унесення
до порядку денного Конференції питання про її цілковитий
або
частковий перегляд.

Стаття 29

1. Якщо Конференція ухвалить нову конвенцію, за
допомогою
якої здійснено цілковитий або частковий перегляд цієї Конвенції,
і
якщо в новій конвенції не передбачено іншого, то:

а) ратифікація державою-членом нової конвенції, за
допомогою
якої здійснено перегляд, *ipso jure*(*) спричиняє, незалежно
від
положень викладеної вище статті 25, негайну денонсацію
цієї
Конвенції за умови набрання чинності новою конвенцією,
за
допомогою якої здійснено перегляд;

(*) *Ipso jure* - на підставі закону (лат.) - Прим.пер.

b) з дня набрання чинності новою конвенцією, за допомогою якої здійснено перегляд, ця Конвенція перестає бути відкритою для ратифікації державами-членами.

2. Ця Конвенція в будь-якому разі залишається чинною в теперішній формі й з теперішнім змістом для тих держав-членів, які ратифікували її, але не ратифікували конвенції, за допомогою якої здійснено перегляд.

Стаття 30

Англо- та франкомовна редакції тексту цієї Конвенції мають однакову силу.

Конвенція о безопасности и гигиене труда и производственной среде N 155

Генеральная конференция Международной организации труда, созванная в Женеве Административным советом Международного бюро труда и собравшаяся 3 июня 1981 года на 67-ю сессию, постановил принять ряд предложений по безопасности и гигиене труда и производственной сфере, что является пунктом шесть повестки дня сессии, решив придать этим предложениям форму международной конвенции, принимает 22 июня 1981 года нижеследующую конвенцию, которая будет именоваться Конвенцией 1981 года о безопасности и гигиене

труда:

Раздел I. Сфера применения и определения

Статья 1

1. Настоящая Конвенция распространяется на все отрасли экономической деятельности.

2. Член Организации, ратифицирующий настоящую Конвенцию, по консультации по возможности на более раннем этапе с заинтересованными представительными организациями предпринимателей и трудящихся может исключать, частично или полностью, из сферы ее применения отдельные отрасли экономической деятельности такие, как морское судоходство или рыболовство, в отношении которых возникают особые проблемы.

3. Каждый член Организации, ратифицирующий настоящую Конвенцию, в своем первом докладе о ее применении, представляемом в соответствии со статьей 22 Устава Международной организации труда (993 154), перечисляет отдельные категории трудящихся, которые могут быть исключены в соответствии с пунктом 2 настоящей статьи, излагая причины такого исключения и указывая меры, принятые по обеспечению достаточной защиты трудящихся в исключенных отраслях, и в последующих докладах сообщает о любом расширении сферы применения.

Статья 2

1. Настоящая Конвенция распространяется на всех трудящихся, работающих в отраслях экономической деятельности, к

которым
применяются ее положения.

2. Член Организации, ратифицирующий настоящую Конвенцию, по консультации по возможности на более раннем этапе с заинтересованными представительными организациями предпринимателей и трудящихся может исключать частично или полностью, из сферы ее применения отдельные категории трудящихся, в отношении которых возникают особые трудности.

3. Каждый член Организации, ратифицирующий настоящую Конвенцию, в своем первом докладе о ее применении, представляемом в соответствии со статьей 22 Устава Международной организации труда (993 154), перечисляет отдельные категории трудящихся, которые могут быть исключены в соответствии с пунктом 2 настоящей статьи, излагая причины такого исключения, и в своих последующих докладах сообщает о любом расширении сферы применения.

Статья 3

Для целей настоящей Конвенции:

а) термин "отрасли экономической деятельности" включает все отрасли, где трудящиеся работают по найму, в том числе государственную службу;

б) термин "трудящиеся" распространяется на всех работающих по найму, в том числе на работающих в государственном секторе;

с) термин "рабочее место" означает все места, где трудящимся необходимо находиться или куда им необходимо следовать в связи с

их работой, и которые прямо или косвенно находятся под контролем предпринимателя;

d) термин "правила" включает все положения, которым компетентный орган или органы придали силу закона;

e) термин "здоровье" в отношении труда означает не только отсутствие болезни или недуга; он включает также влияющие на здоровье физические и психические элементы, которые имеют непосредственное отношение к безопасности и гигиене труда.

Раздел II. Принципы национальной политики

Статья 4

1. Каждый член Организации в соответствии с национальными условиями и практикой и по консультации с наиболее представительными организациями предпринимателей и трудящихся разрабатывает, осуществляет и периодически пересматривает согласованную национальную политику в области безопасности труда, гигиены труда и производственной среды.

2. Цель такой политики - предупредить несчастные случаи и повреждение здоровья, возникающие в результате работы, в ходе ее или связанные с ней, сводя к минимуму, насколько это обоснованно и практически осуществимо, причины опасностей, свойственных производственной среде.

Статья 5

При проведении политики, предусмотренной в статье 4 настоящей Конвенции, принимаются во внимание, в той степени, в какой

они оказывают влияние на безопасность и гигиену труда и производственную среду, следующие основные сферы деятельности:

а) разработка, испытание, выбор, замена, монтаж, размещение, использование и обслуживание материальных элементов труда (рабочих мест, производственной среды, инструментов, механизмов и оборудования, химических, физических и биологических веществ и агентов, трудовых процессов);

б) связь между материальными элементами труда и лицами, которые выполняют работу или контролируют ее, а также приспособление механизмов, оборудования, рабочего времени, организации труда и трудовых процессов к физическим и психическим свойствам трудящихся;

с) профессиональная подготовка, в том числе необходимая последующая подготовка, квалификация и стимулирование лиц, занятых в том или ином качестве обеспечение соответствующего уровня безопасности и гигиены труда;

д) связь и сотрудничество на уровне рабочей группы и предприятия и на любом другом соответствующем уровне до национального уровня включительно;

е) защита трудящихся и их представителей от дисциплинарных мер в результате предпринятых ими надлежащим образом действий в соответствии с политикой, указанной в статье 4 настоящей Конвенции.

Статья 6

При разработке политики, предусмотренной в статье 4 настоящей Конвенции, указываются соответствующие функции и обязанности государственных органов, предпринимателей, трудящихся и других лиц в области безопасности и гигиены труда, при этом учитываются как вспомогательный характер таких обязанностей, так и национальные условия и практика.

Статья 7

В соответствующие сроки пересматривается положение в области безопасности и гигиены труда и производственной среды - полностью или только отдельные аспекты - с целью определения основных проблем, выявления эффективных методов их решения и очередности принятия мер, а также оценки результатов.

Раздел III. Мероприятия на национальном уровне

Статья 8

Каждый член Организации путем законодательства либо правил или любым другим способом, соответствующим национальным условиям и практике, и по консультации с заинтересованными представительными организациями предпринимателей и трудящихся принимает меры, необходимые для осуществления положений статьи 4 настоящей Конвенции.

Статья 9

1. Проведение в жизнь законодательства и правил по безопасности и гигиене труда и производственной среде

обеспечивает
надлежащей и соответствующей системой инспекции.

2. Система контроля проведения в жизнь
предусматривает
принятие надлежащих санкций в случае нарушения законодательства
и
правил.

Статья 10

Принимаются меры по консультированию предпринимателей
и
трудящихся для оказания им помощи в выполнении
юридических
обязательств.

Статья 11

Для проведения в жизнь политики, предусмотренной в статье
4
настоящей Конвенции, компетентный орган или органы
обеспечивают
постепенное выполнение следующих функций:

а) определение, если характер и степень опасностей
требуют
этого, условий, регулирующих проектирование, строительство
и
планировку предприятий, ввод их в эксплуатацию, значительное
их
переоборудование и изменение назначения, а также
безопасность
используемого в ходе работы технического оборудования,
и
применения процедур, установленных компетентными органами;

б) определение производственных процессов, веществ и
агентов,
контакт с которыми необходимо запретить, ограничить или
поставить
в зависимость от разрешения или контроля компетентного органа
или
органов; принимаются во внимание опасности для
здоровья,
возникающие в результате одновременного контакта с
несколькими

веществами или агентами;

с) установление и применение процедур объявления предпринимателями, и когда это необходимо, страховыми учреждениями и другими непосредственно заинтересованными органами или лицами о несчастных случаях на производстве и о профессиональных заболеваниях, а также представление ежегодных статистических данных о несчастных случаях на производстве и о профессиональных заболеваниях;

д) проведение расследований, когда несчастные случаи на производстве, профессиональные заболевания или любое повреждение здоровья, возникающие в ходе работы или в связи с ней, свидетельствуют о серьезном положении;

е) ежегодная публикация информации о принятых мерах в соответствии с политикой, указанной в статье 4 настоящей Конвенции, о несчастных случаях на производстве, профессиональных заболеваниях и о всех других повреждениях здоровья, возникающих в ходе работы или в связи с ней;

ф) применение и расширение, с учетом национальных условий и возможностей, систем изучения химических, физических или биологических агентов с точки зрения опасности для здоровья трудящихся.

Статья 12

В соответствии с национальным законодательством и практикой принимаются меры в целях обеспечения того, чтобы лица,

которые
занимаются разработкой, изготовлением, ввозом, поставкой
или
передачей механизмов, оборудования или веществ
для
профессионального использования:

а) убеждались в той мере, насколько это обоснованно
и
практически осуществимо, что механизмы, оборудование или
вещества
не представляют угрозы безопасности и здоровью лиц,
правильно
пользующихся ими;

б) представляли информацию о правильном монтаже
и
использовании механизмов и оборудования, а также о
правильном
применении веществ, и об опасностях, связанных с
использованием
механизмов и оборудования, и о вредных свойствах
химических
веществ, физических или биологических агентов или продуктов,
а
также инструктировали о том, как следует избегать
известных
опасностей;

с) проводили изучение и исследования или любым
другим
способом следили за развитием научно-технических
знаний,
необходимых для выполнения положений пунктов а) и б)
настоящей
статьи.

Статья 13

Трудящемуся, оставившему работу, который имел
достаточные
основания полагать, что она представляет непосредственную
и
серьезную опасность для его жизни или здоровья, обеспечивается
в
соответствии с национальными условиями и практикой защита
от

необоснованных последствий.

Статья 14

В соответствии с национальными условиями и практикой принимаются меры для содействия включению вопросов безопасности и гигиены труда и производственной среды в программы образования и профессиональной подготовки на всех уровнях, в том числе в программы высшего технического, медицинского и профессионального образования, для удовлетворения потребностей всех трудящихся в области профессиональной подготовки.

Статья 15

1. В целях обеспечения согласованности политики, указанной в статье 4, и мер по ее проведению каждый член Организации, по консультации как можно ранее с наиболее представительными организациями предпринимателей и трудящихся, а также при необходимости с другими органами принимает соответствующие национальным условиям и практике меры по обеспечению необходимой координации между различными органами и организациями, уполномоченными осуществлять положения разделов II и III настоящей Конвенции.

2. Эти меры включают создание центрального органа, если этого требуют обстоятельства и позволяют национальные условия и практика.

Раздел IV. Мероприятия на уровне предприятия

Статья 16

1. Предприниматели должны обеспечивать, насколько это обоснованно и практически осуществимо, чтобы находящиеся под их контролем рабочие места, механизмы, оборудование и процессы были безопасными и не угрожали здоровью.

2. Предприниматели должны обеспечивать, насколько это обоснованно и практически осуществимо, чтобы находящиеся под их контролем химические, биологические и физические вещества и агенты были безопасными для здоровья, когда принимаются соответствующие защитные меры.

3. Предприниматели должны, в случае необходимости, предоставлять соответствующие защитные одежду и средства, чтобы предотвратить, насколько это обоснованно и практически осуществимо, возникновение несчастных случаев или вредных последствий для здоровья.

Статья 17

В случаях, когда два или более предприятия одновременно осуществляют деятельность на одном месте работы, они сотрудничают в деле применения положений настоящей Конвенции.

Статья 18

Предприниматели должны, когда необходимо, принимать меры при возникновении аварийных ситуаций и несчастных случаев на производстве, в том числе надлежащие меры по оказанию первой

помощи.

Статья 19

На уровне предприятия принимаются меры, в соответствии с которыми:

а) трудящиеся в ходе выполнения работы сотрудничают с предпринимателем в деле выполнения последним возложенных на него обязанностей;

б) представители трудящихся на предприятии сотрудничают с предпринимателем в области безопасности и гигиены труда;

в) представители трудящихся на предприятии получают надлежащую информацию о мерах по обеспечению их безопасности и охраны здоровья, принятых предпринимателем, и могут консультироваться со своими представительными организациями по такой информации при условии неразглашения коммерческой тайны;

г) трудящиеся и их представители на предприятии получают надлежащую подготовку в области безопасности и гигиены труда;

д) трудящиеся или их представители или их представительные организации на предприятии наделяются в соответствии с национальным законодательством и практикой полномочиями рассматривать все аспекты безопасности и гигиены труда, связанные с их работой, и предприниматели консультируют их по этим аспектам; для этой цели по обоюдному согласию на предприятие могут быть приглашены внештатные технические советники;

f) трудящийся немедленно извещает своего непосредственного начальника о любой ситуации, о которой у него есть достаточное основание полагать, что она создает непосредственную и серьезную угрозу его жизни или здоровью; до тех пор, пока предприниматель, в случае необходимости, не принял мер по ее устранению, он не может требовать, чтобы трудящиеся возобновили работу, где по-прежнему сохраняется непосредственная и серьезная опасность для жизни или здоровья.

Статья 20

Сотрудничество предпринимателей и трудящихся и/или их представителей на предприятии является основным элементом организационных и других мер, принимаемых во исполнение положений статей 16-19 настоящей Конвенции.

Статья 21

Трудящиеся не несут никаких расходов в связи с мерами по технике безопасности и гигиене труда.

Раздел V. Заключительные положения

Статья 22

Настоящая конвенция не пересматривает какие-либо существующие международные конвенции или рекомендации по труду.

Статья 23

Официальные грамоты о ратификации настоящей конвенции направляются Генеральному директору Международного бюро труда для

регистрации.

Статья 24

1. Настоящая Конвенция имеет обязательную силу только для тех членов Международной организации труда, ратификационные грамоты которых зарегистрированы Генеральным директором.

2. Она вступит в силу через двенадцать месяцев после даты регистрации Генеральным директором ратификационных грамот членов Организации.

3. Впоследствии настоящая Конвенция вступит в силу для каждого члена Организации через двенадцать месяцев после даты регистрации его ратификационной грамоты.

Статья 25

1. Каждый член Организации, ратифицировавший настоящую Конвенцию, по истечении десяти лет со дня ее первоначального вступления в силу может денонсировать ее заявлением о денонсации, направленным Генеральному директору Международного бюро труда и зарегистрированным им. Денонсация вступает в силу через год после даты регистрации заявления о денонсации.

2. Для каждого члена Организации, который ратифицировал настоящую Конвенцию и в годичный срок по истечении указанных в предыдущем пункте десяти лет не воспользовался предусмотренным в настоящей статье правом на денонсацию, Конвенция будет оставаться в силе на следующие десять лет, и впоследствии он сможет денонсировать ее по истечении каждого десятилетия в

порядке,
предусмотренном в настоящей статье.

Статья 26

1. Генеральный директор Международного бюро труда извещает всех членов Международной организации труда о регистрации всех ратификационных грамот и заявлений о денонсации, направленных ему членами Организации.

2. Извещая членов Организации о регистрации полученной им второй ратификационной грамоты, Генеральный директор обращает их внимание на дату вступления в силу настоящей Конвенции.

Статья 27

Генеральный директор Международного бюро труда направляет Генеральному секретарю Организации Объединенных Наций для регистрации в соответствии со статьей 102 Устава Организации Объединенных Наций (995 010) исчерпывающие сведения о всех ратификационных грамотах и заявлениях о денонсации, зарегистрированных им в соответствии с положениями предыдущих статей.

Статья 28

В случаях, когда Административный совет Международного бюро труда считает это необходимым, он представляет Генеральной конференции доклад о применении настоящей конвенции и рассматривает целесообразность включения в повестку дня конференции вопроса о ее полном или частичном пересмотре.

Статья 29

1. В случае, если Конференция примет новую конвенцию, полностью или частично пересматривающую настоящую Конвенцию, и если в новой конвенции не предусмотрено иное, то:

а) ратификация каким-либо членом Организации новой, пересматривающей конвенции, влечет за собой автоматически, независимо от положений статьи 25, незамедлительную денонсацию настоящей Конвенции при условии вступления в силу новой, пересматривающей конвенции;

б) со дня вступления в силу новой, пересматривающей конвенции, настоящая Конвенция закрыта для ратификации членами Организации.

2. Настоящая Конвенция остается в любом случае в силе по форме и содержанию для тех членов Организации, которые ратифицировали ее, но не ратифицировали пересматривающую конвенцию.

Статья 30

Английский и французский тексты настоящей Конвенции имеют одинаковую силу.

"Конвенции и рекомендации,
принятые МКТ. 1957-1990 гг.,
Женева, 1991". Том 1

Публікації документа

- **Офіційний вісник України** від 29.01.2013 — 2013 р., № 5, / № 92, 2011, ст. 3329 /, стор. 204, стаття 187, код акта 65433/2013

